

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยต่อปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วยและปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อเปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วยก่อนและหลังการทดลองและเพื่อเปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นพยาบาลทุกคนและเสมียนหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานผลัดเช้าในหอผู้ป่วยที่เป็นตัวแทนของแผนกการพยาบาลสูติ-นรีเวชกรรม แผนกการพยาบาลศัลยกรรมและออร์โทปิดิกส์ แผนกการพยาบาลกุมารเวชกรรม แผนกการพยาบาลบำบัดพิเศษและแผนกการพยาบาลจักษุ ใสต ศอ นาสิก และลาริงซีวิทยา ซึ่งถูกสุ่มโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายมาแผนกการพยาบาลละ 1 หอผู้ป่วย รวมเป็น 6 หอผู้ป่วย การนับกลุ่มตัวอย่างใช้จำนวนนับเป็นผลัดการทำงาน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างดังนี้ จำนวนการปฏิบัติงานของพยาบาลก่อนการฝึกอบรมจำนวน 91 ผลัด และหลังการฝึกอบรม 110 ผลัด จำนวนการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วยก่อนการฝึกอบรม 30 ผลัด และหลังการฝึกอบรม 30 ผลัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 โครงการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย เนื้อหาประกอบด้วยการปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบของเสมียนหอผู้ป่วยในงานเอกสารและสารบรรณ งานเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วย และงานติดต่อประสานงาน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 คู่มือการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบบันทึกปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย ประเภทของบุคลากรที่ปฏิบัติกิจกรรม หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน วันเดือนปีที่บันทึก ชื่อผู้บันทึก ลำดับ ที่ของกิจกรรม กิจกรรมการปฏิบัติ เวลาเริ่ม เวลาสิ้นสุดและรวมเวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมมี หน่วยเป็นนาที

2.2 คู่มือการบันทึกปริมาณเวลาการปฏิบัติกิจกรรมของพยาบาลและของ เสมียน หอผู้ป่วย เป็นคู่มือที่ใช้จัดกิจกรรมการปฏิบัติงานของพยาบาล เป็น 2 งานคือ วิชาชีพอของ พยาบาลและงานที่ไม่ใช่วิชาชีพอของพยาบาล และจัดกิจกรรมการปฏิบัติงานของ เสมียนหอผู้ป่วย เป็น 2 งานคืองานในหน้าที่ของ เสมียนผู้ป่วย และงานพนักงานการแพทย์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสังเกตโดยตรงอย่างต่อเนื่อง (Continuous direct observation) โดยผู้วิจัยทำความเข้าใจกับผู้ร่วมวิจัย 9 คน เกี่ยวกับ วิธีการเก็บข้อมูลและการใช้แบบบันทึกปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของบุคลากรและคู่มือการบันทึก ปริมาณเวลาการปฏิบัติกิจกรรมของพยาบาลและของ เสมียนหอผู้ป่วยโดยให้ความเข้าใจในความ หมายแต่ละรายการและเทคนิคการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้นาฬิกา จับเวลาการปฏิบัติกิจกรรมของพยาบาลและของ เสมียนหอผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง ระยะเวลาในการ รวบรวมข้อมูล คือ ก่อนการฝึกอบรม จำนวน 5 วัน และหลังการฝึกอบรม จำนวน 5 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณเวลา การปฏิบัติงานของ เสมียนหอผู้ป่วยและของพยาบาล ก่อนและหลังการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วย และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของ เสมียนหอผู้ป่วย และของพยาบาลโดยการทดสอบค่าที (t-test) กระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

สรุปผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วย ก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย

1.1 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วย และงานติดต่อประสานงานหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพิจารณาเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วย พบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดลอกคำสั่งการรักษาหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเอกสารและสารบรรณก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ เสมียนหอผู้ป่วยหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 คือ เสมียนหอผู้ป่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ของ เสมียนหอผู้ป่วย เป็นปริมาณเวลาที่มากขึ้นหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย

1.2 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการเตรียมและทำความสะอาด การบริการผู้ป่วย และการติดต่อนอกหน่วยงานก่อนและหลังการฝึกอบรมพบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการคิดค่ารักษาพยาบาล หลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานพนักงานการแพทย์หลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่โต๊ะงานวิชาชีพของพยาบาลและงานวิชาชีพของพยาบาลก่อนและหลังการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วย

2.1 ปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่โต๊ะงานวิชาชีพของพยาบาล

2.1.1 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วยหลังการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรม เสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในงานการคัดลอกคำสั่งการรักษา

2.1.2 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานติดต่อด้านงานโดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยพบว่า ไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการเขียนใบเบิกต่าง ๆ หลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเอกสารและสารบรรณโดยรวมและรายด้านก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยพบว่า ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพของพยาบาลโดยรวมหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 คือพยาบาลปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการพยาบาลเป็นปริมาณเวลาที่น้อยลงหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ย

2.2 ปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล

2.2.1 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยอ้อมโดยรวมหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในงานการรายงานและการประชุมปรึกษา

2.2.2 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานนโยบายและงานบริหารโดยรวมก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยพบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการนิเทศงานหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.3 ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยตรง การควบคุมคงไว้ และเพิ่มคุณภาพระบบการพยาบาล และการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยอ้อม ซึ่งเป็นงานหนึ่งของงานวิชาชีพการพยาบาล พบว่าหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ยมีการปฏิบัติงานในด้านนี้เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ย แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาลโดยรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 คือพยาบาลปฏิบัติงานวิชาชีพการพยาบาลเป็นปริมาณเวลาที่มากขึ้นหลังการฝึกอบรมเสมือนหอบุ่ย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบปริมาณเวลาการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วยก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย พบว่า ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วยโดยรวมและโดยเฉพาะกิจกรรมย่อยที่เกี่ยวกับการคัดลอกคำสั่งการรักษาหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยสูงขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นปริมาณเวลาจะเป็นปริมาณเวลาที่สูงมาก คือ ก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยใช้เวลาในการปฏิบัติงานนี้เพียง 1.40 นาที หลังจากการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยใช้เวลาในการปฏิบัติงานนี้ถึง 78 นาที หรือ 1 ชั่วโมง 18 นาที ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานติดต่อดูประสานงานโดยรวมหลังการฝึกอบรมเสมียนสูงวกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานเอกสารและสารบรรณก่อนและหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยพบว่ามีแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วยโดยรวมหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย พบว่า สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในขณะที่เสมียนหอผู้ป่วยฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยโดยมีหัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลหัวหน้าเวรเป็นผู้ให้การนิเทศนั้น พบว่าเสมียนหอผู้ป่วยสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ โดยการสังเกตจากหัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้วิจัย แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรการฝึกอบรมซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เมื่อเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว เสมียนหอผู้ป่วยจะมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ จากการกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับหน้าที่รับผิดชอบของเสมียนหอผู้ป่วย และจากการจัดเตรียมมาให้ความรู้ จัดให้ฝึกปฏิบัติทั้งในชั้นเรียนและฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วย โดยมีหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลหัวหน้าเวรเป็นผู้นิเทศงาน ทำให้เสมียนหอผู้ป่วยสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบใหม่ได้ และส่งผลให้เสมียนหอผู้ป่วยปฏิบัติงานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วยเป็นปริมาณเวลาที่มากขึ้น

ทั้งนี้อธิบายได้ว่ากิจกรรมงานเกี่ยวกับรายงานผู้ป่วยและกิจกรรมงานติดต่อดูประสานงาน เป็นกิจกรรมที่พยาบาลต้องใช้เวลาในการปฏิบัติเป็นปริมาณเวลาที่มาก เมื่อเสมียนหอผู้ป่วยได้รับการฝึกอบรม ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการปฏิบัติ และเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลไปในทางที่ดีต่องาน ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและจากการนำทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคด์ที่กล่าวถึงกฎการเรียนรู้ 3 กฎ คือ

กฎความร่วมมือ กฎแห่งการฝึกหัดและกฎแห่งผลมาประยุกต์ใช้ในการฝึกอบรม จึงทำให้การฝึก
 อบรมประสบผลสำเร็จคือ เสมียนหอผู้ป่วยมีความรู้และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่แทน
 พยาบาลในงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพจนเป็นผลให้ปริมาณเวลาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับรายงานผู้
 ป่วยและงานติดต่อประสานงานเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการฝึกอบรม ส่วนงานเอกสารและสารบรรณ
 เป็นกิจกรรมที่เสมียนหอผู้ป่วยได้ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ พยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติงานส่วนนี้เป็น
 ปริมาณเวลาที่ไม่นานมาก ดังนั้น หลังการฝึกอบรม จึงไม่พบความแตกต่างของการใช้เวลาในการ
 ปฏิบัติงาน

ในการปฏิบัติงานของเสมียนหอผู้ป่วยเกี่ยวกับการคัดลอกคำสั่งการรักษา นั้น เสมียน
 หอผู้ป่วยที่ได้รับการอบรมแล้วสามารถปฏิบัติงานในเรื่องดังกล่าวได้ แสดงว่าเสมียนหอผู้ป่วย
 สามารถช่วยงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพของพยาบาล ทำให้ปริมาณเวลาการปฏิบัติงานในส่วนนี้ของ
 พยาบาลลดลงได้ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วพยาบาลจะใช้เวลาทำงานนี้มากที่สุดทีเดียว จึงเป็นโอกาสให้
 พยาบาลได้ปฏิบัติงานที่เป็นงานวิชาชีพของพยาบาลเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในงานการพยาบาลโดย
 อ้อมในหัวข้อย่อยการรายงานและการประชุมปรึกษา และงานนโยบายและบริหารในหัวข้อย่อย
 การนิเทศงานที่น่าสนใจคือ เสมียนหอผู้ป่วยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยมีความคุ้นเคย
 กับงานการรักษาพยาบาล จึงทำให้เรียนรู้งานเกี่ยวกับการคัดลอกคำสั่งการรักษาได้ในระยะเวลาอันสั้น

เมื่อพิจารณางานพนักงานการแพทย์ซึ่งเป็นงานในหน้าที่เดิมที่เสมียนหอผู้ป่วยได้ปฏิบัติ
 ก่อนทำการฝึกอบรม เมื่อได้จัดเสมียนหอผู้ป่วยเข้าทำการทดลองก็ยังมีเวลาที่จะปฏิบัติงานส่วนนี้
 อยู่ แต่มีประมาณเวลาที่ลดลงเพราะเสมียนหอผู้ป่วยจะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ใหม่
 จึงใช้เวลาในการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานในหน้าที่ของเสมียนหอผู้ป่วยลดลง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพ
 พยาบาล ภายหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยกับก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย พบว่า ปริมาณ
 เวลาการปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพของพยาบาลภายหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ย
 ต่ำกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 7) ซึ่ง
 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 คือ พยาบาลปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพของพยาบาลเป็นปริมาณ
 เวลาที่น้อยลงหลังการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอ
 ผู้ป่วย พยาบาลได้ปฏิบัติงานทั้งที่เป็นงานวิชาชีพการพยาบาล และงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการ

พยาบาล เมื่อได้จัดการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยและมอบหมายงานในส่วนที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการพยาบาลให้แก่เสมียนหอผู้ป่วยปฏิบัติ เมื่อเสมียนหอผู้ป่วยสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ก็จะส่งผลโดยตรงทำให้พยาบาลปฏิบัติงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการพยาบาลเป็นปริมาณเวลาที่น้อยลง ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการขาดแคลนพยาบาล เพราะเป็นการใช้บุคลากรพยาบาลที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยคำนึงถึงความสามารถของพยาบาล ตัดปัญหาการใช้อุปกรณ์ต่ำกว่าความสามารถ (Under utilization) และปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ใช่วิชาชีพ (Unprofessionally praction)

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานวิชาชีพของพยาบาล ภายหลังจากการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยกับก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 3 คือ พยาบาลปฏิบัติงานวิชาชีพการพยาบาลเป็นปริมาณเวลาที่มากขึ้นภายหลังจากการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วย

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน (ตารางที่ 6) พบว่าปริมาณเวลาการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยอ้อมในหัวข้อการรายงานและการประชุมปรึกษาภายหลังจากการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปริมาณเวลาการปฏิบัติงานนโยบายและบริหารในหัวข้อการนิเทศงานภายหลังจากการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ก่อนการฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยพยาบาลได้ปฏิบัติงานทั้งที่เป็นงานวิชาชีพการพยาบาลและงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการพยาบาล เมื่อได้จัดฝึกอบรมเสมียนหอผู้ป่วยและได้มอบหมายงานในส่วนที่ไม่ใช่งานวิชาชีพการพยาบาลให้แก่เสมียนหอผู้ป่วยปฏิบัติ จึงเป็นผลทำให้พยาบาลมีเวลาปฏิบัติงานวิชาชีพการพยาบาลในด้านการรายงาน และการประชุมปรึกษาซึ่งเป็นการปฏิบัติที่พยาบาลใช้สื่อสารระหว่างพยาบาลด้วยกันเอง ในการรายงานรับ-ส่งเวร การประชุมปรึกษาระหว่างทีมพยาบาลก่อนและหลังการปฏิบัติงานในเวร การรับรายงานอาการผู้ป่วยทางโทรศัพท์จากหอผู้ป่วยอื่นก่อนการรับย้ายและเป็นการปฏิบัติที่พยาบาลใช้สื่อสารกับแพทย์ผู้รักษาคือ การรายงานแพทย์เมื่อผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงหรือเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้วยตนเองและทางโทรศัพท์ และเป็นผลทำให้พยาบาลมีเวลาปฏิบัติงานวิชาชีพการพยาบาลในด้านการนิเทศงานซึ่งเป็นการปฏิบัติที่พยาบาลใช้ตรวจเยี่ยมบุคลากรในทีมพยาบาล เพื่อให้คำชี้แนะและร่วมแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน การประเมินทัศนคติแก่นักศึกษาพยาบาลและพยาบาลใหม่ที่มา

ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ผู้ปฏิบัติต้องใช้องค์ความรู้ทางการแพทย์พยาบาลและไม่มีกิจกรรมที่ไม่สามารถมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติแทน

ในส่วนของการปฏิบัติงานการพยาบาลโดยตรงที่มีค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติหลังการฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยกับก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากงานการพยาบาลโดยตรง เป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องปฏิบัติต่อผู้ป่วยและได้มีการปฏิบัติต่อผู้ป่วยเป็นปริมาณเวลาที่มากอยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่มีผลทำให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน

ในส่วนของการปฏิบัติงานการควบคุม คงไว้และเพิ่มคุณภาพระบบการพยาบาล และงานพัฒนาวิชาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติหลังการฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยและก่อนการฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยไม่แตกต่างกันนั้น ทั้งนี้อธิบายได้ว่า งานการควบคุม คงไว้ และเพิ่มคุณภาพระบบการพยาบาล เป็นงานที่พยาบาลได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การพยาบาลที่มีคุณภาพถือว่าเป็นกิจกรรมที่จำเป็น ดังนั้นแม้ในสภาวะการณที่มีเวลาน้อยก็ได้พยายามที่จะปฏิบัติงานในส่วนนี้อยู่แล้ว และจากการที่เสมือนหอผู้ป่วยได้ปฏิบัติงานการคัดลอกคำสั่งการรักษาซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของพยาบาลหัวหน้าเวรนั้น จึงไม่ได้ช่วยลดงานประจำของพยาบาลคนอื่น จึงไม่มีผลทำให้ค่าเฉลี่ยของปริมาณเวลาการปฏิบัติงานก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน งานพัฒนาวิชาชีพนั้น เป็นงานที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวตามโอกาสของกิจกรรม ซึ่งในขณะที่ผู้วิจัยทำการทดลองไม่มีกิจกรรมเหล่านั้นเกิดขึ้นปริมาณเวลาจึงไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามงานพัฒนาวิชาชีพอาจจัดขึ้นได้เป็นประจำในแต่ละหอผู้ป่วย หากพยาบาลวิชาชีพมีปริมาณเวลาที่เพียงพอในแต่ละวันก็ย่อมทำกิจกรรมดังกล่าวได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรมีการขยายผลโดยการจัดฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยเพื่อนำไปปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอื่นเพิ่มมากขึ้นในโรงพยาบาลศรีนครินทร์
2. โรงพยาบาลอื่นที่จะกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของเสมือนหอผู้ป่วยในลักษณะที่คล้ายกับการทดลองครั้งนี้ สามารถนำเอาโครงการฝึกอบรมเสมือนหอผู้ป่วยไปประยุกต์ใช้ได้

3. ผู้บริหารทางการแพทย์ควรพิจารณากำหนดตำแหน่ง เสมียนหอผู้ป่วยเข้าไปในสายการบังคับบัญชาของงานบริการพยาบาล เพื่อเป็นการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่เป็น เสมียนหอผู้ป่วยกับพยาบาลที่เกี่ยวข้อง เช่น หัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลหัวหน้าเวร เพราะหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลหัวหน้าเวร มีภาระงานที่ไม่ใช่งานวิชาชีพที่ต้องปฏิบัติมาก
2. ควรมีการทำวิจัยโดยใช้ เสมียนหอผู้ป่วยที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขึ้นไป
3. ควรมีการทำวิจัยโดยการศึกษาผลการใช้ เสมียนหอผู้ป่วยต่อความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน